



'Blijf bij je leest'

Mijn vak als fiscaal advocaat is afgelopen maand weer interessanter geworden. Hoe dat komt? De Hoge Raad heeft een belangrijk arrest gewezen over de hoe de bestuursrechter, maar ook de belastinginspecteur, moet omgaan met bewijs dat tegen een belastingplichtige is vergaard, maar waarover de strafrechter heeft geoordeeld dat het onrechtmatig is verkregen. De strafrechter kan aan dat oordeel verschillende consequenties verbinden, waarvan de meest draconische is dat het onrechtmatig bewijs niet mag worden gebruikt tegen de verdachte (belastingplichtige).

De Hoge Raad moest zich (opnieuw) buigen over de vraag of ook de fiscale rechter aan een dergelijk oordeel is gebonden. Volgens de Hoge Raad moet in de fiscale procedure een eigen feitenvaststelling plaatsvinden. In het kader daarvan is de bestuursrechter niet gebonden aan het oordeel van de strafrechter inzake de rechtmatigheid of onrechtmatigheid van het verkregen bewijs.

Dit klinkt op het eerste gezicht natuurlijk verrassend, want de strafrechter is namelijk bij uitstek geschikt om dergelijke vragen te beslissen. Dat ziet de Hoge Raad ook en daarom heeft de Hoge Raad beslist, dat als de bestuursrechter afwijkt van het oordeel van de strafrechter, hij dit duidelijk moet motiveren.

Maar waarom maakt dit mijn vak interessanter? De Hoge Raad bepaalt namelijk dat ook de belastinginspecteur kan treden in het oordeel van de strafrechter. Daardoor kan ik in een zaak van een cliënt worden geconfronteerd met een belastinginspecteur die in weerwil van het oordeel van een strafrechter op de proppen komt met strafrechtelijk onrechtmatig verkregen bewijs. Nu is voor de meeste belastinginspecteurs het strafrecht geen dagelijkse kost. Zelfs voor strafrechtadvocaten vereist het strafrechtelijke leerstuk inzake onrechtmatig verkregen bewijs constante studie. Kortom, interessante discussies liggen in het verschiet. Discussies die een strafrechtjurist waarschijnlijk pijn aan de oren doen. 'Schoenmaker blijf bij je leest', zal die waarschijnlijk denken.

Het is overigens de vraag of die strafrechtelijke discussie ten gronde kan worden gevoerd in een belastingzaak. In fiscale zaken met zeg maar een strafrechtelijke herkomst of component, beschikt de Belastingdienst maar over een fractie van het strafrechtelijke dossier. Proces-verbalen over de aanwending van opsporingsmiddelen, zoals afluisteren, observatie en inbeslagneming, bevinden zich daar niet onder. Kortom, veelal zal de inspecteur slechts beschikken over het oordeel van de strafrechter waarin het bewijs als onrechtmatig is bestempeld. Hoe kan de inspecteur op basis van dat oordeel tot een andere afweging komen dan de strafrechter? Ik kijk er in ieder geval naar uit.



PEER CALJÉ IS FISCAAL
ADVOCAAT BIJ ANDRINGA,
CALJÉ & DE JAGER
ADVOCATEN